

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ (descriptive correlational research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านสุขภาพและการจัดการตนเองในผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป และเป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่เข้ารับการรักษาในคลินิกโรคเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำนวน 88 ราย ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2559 ถึงเดือนธันวาคม 2559 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้ คือผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 สามารถสื่อสารและเข้าใจภาษาไทยได้ ได้รับการประเมินแบบทดสอบสติปัญญา การรับรู้ได้ คะแนนไม่น้อยกว่า 14 คะแนนจากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความรู้ด้านสุขภาพในผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 จำนวนข้อคำถาม 14 ข้อ ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการจัดการตนเองของผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 จำนวนข้อคำถาม 17 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามความรู้ด้านสุขภาพ ผู้วิจัยนำมาจากแบบสอบถาม Health Literacy scale ของ อิชิกาวา และคณะ (Ishikawa et al., 2008) ที่สร้างจากกรอบแนวคิดของ นัทบีม (Nutbeam, 2000) นำมาแปลเป็นภาษาไทย แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษและภาษาไทย 2 คน และแปลกลับจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษอีกครั้ง (back translation) ส่วนแบบสอบถามพฤติกรรมการจัดการตนเองของผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ใช้แบบสอบถามของ พัชร อ่างบุญตา (2554) ที่สร้างจากกรอบแนวคิดของ ลอริก และ ฮอลแมน (Lorig & Holman, 2003) ที่ได้รับการทดสอบความตรงของเนื้อหาแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ไปทดสอบความเชื่อมั่นกับตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Chronbach's alpha coefficient) เท่ากับ 0.91 และ 0.93 ตามลำดับ

วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ความรู้ด้านสุขภาพและการจัดการตนเองในผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ด้วยการแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความรอบรู้ด้านสุขภาพและ

การจัดการตนเอง โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

ความรู้ด้านสุขภาพและการจัดการตนเองในผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 อยู่ในระดับสูง ความรอบรู้ด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการตนเองในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.54$)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับบุคลากรทางสุขภาพ ในการวางแผน ส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ เพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 สามารถจัดการตนเองในการควบคุมโรคได้
2. ผู้บริหารทางการแพทย์ควรกำหนดนโยบายให้มีการประเมินความรู้ด้านสุขภาพ และการจัดการตนเองของผู้สูงอายุในคลินิกโรคเบาหวาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาความรู้ด้านสุขภาพและการจัดการตนเองในผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในโรงพยาบาลระดับอื่น เพื่อขยายผลของการศึกษา
2. ศึกษาความรู้ด้านสุขภาพในผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่มีโรคร่วม เพื่อให้มีการจัดการตนเองที่ดี และเหมาะสมกับโรค
3. ศึกษาปัจจัยทำนายความรู้ด้านสุขภาพในผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 เช่น การรับรู้สมรรถนะแห่งตน แรงสนับสนุนทางสังคม และระดับความรุนแรงของโรค เป็นต้น
4. ศึกษาผลของโปรแกรมการจัดการตนเองที่เป็นการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพในผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2